

Ümit Barış BAYINDIR

**MİLLETLERARASI
ANDLAŞMALARIN EVRİMSEL
YORUMLANMASI**

onikilevha
KİTAP VE YAYINLARININ İZLENİMİNİ VE OKUMASINI SAĞLAYAN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM MİLLETLERARASI ANDLAŞMALARIN YORULANMASI VE ORTAYA ÇIKAN ZAMANLARARASI PROBLEM

A. Yorum Kuralları.....	9
1. Yoruma İlişkin Genel Hukuk İlkeleri ve Teamül Hukuku'nda Yorum.....	9
2. 1969 Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nde Yorum Kuralı.....	11
a. Genel Yorum Kuralı Unsurlarına Bakış	13
i. Kavramların Olağan Anlamları.....	13
ii. Bağlam.....	16
iii. Konu ve Amaç	19
iv. İyi Niyet	22

b. Yorum Kuralına Zamanın Etkisinin Andlaşmadaki Görünümü.....	24
B. Milletlerarası Andlaşmaların Yorumlanmasında Zaman Faktörü.....	27
1. Yorumlamada Zamanlararası Problem: “İstikrar” ve “Değişim”.....	27
2. Zamanlararası Problemin Çözümüne Yaklaşımlar.....	30
a. Çağdaş (Statik) Yaklaşım	30
i. Hukuki Altyapı	30
i.i Öğreti.....	30
i.ii. Milletlerarası Yargı Kararları.....	32
i.ii.i. Kuzey Atlantik Kıyı Balıkçılığı.....	32
i.ii.ii. Petroleum Development v. Abu Dabi Şeyhi.....	33
i.ii.iii. Fas’taki Amerikan Vatandaşlarının Hakları	34
i.ii.iiii. Güney Batı Afrika Etiyopya v. Güney Afrika; Liberya v. Güney Afrika	35
i.ii.iiiii. Gine-Bissau/Senegal.....	36
i.ii.iiiii. Laguna del Desierto.....	38
i.ii.iiiii. Kasikili/Sedudu Adası.....	38
i.ii.iiiii. UAD Eritre ve Etiyopya Arasındaki Sınırın Limitlendirilmesi Kararı.....	40
ii. Yaklaşımın Getirdikleri	41
b. Evrimsel (Dinamik) Yaklaşım	42
i. Hukuki Altyapı	42
i.i. Öğreti.....	42
i.ii. Milletlerarası Yargı Kararları.....	45
i.ii.i. Tunus ve Fas’ta Düzenlenmiş Vatandaşlık Kararnameleri.....	45
i.ii.iii. Ege Denizi Kıta Sahaneliği	48
i.ii.iiii. Iron Rhine (Ijzeren Rijn)	50
i.ii.iiiii. Seyir ve İlgili Haklar	51
i.ii.iiiii. Uruguay Nehri’ndeki Kâğıt Hamuru Fabrikaları	53
ii. Yaklaşımın Getirdikleri	54
C. Değerlendirme	55

İKİNCİ BÖLÜM

EVİRİMSSEL YORUMLAMA

A. Evrimsel Yorumlamanın Tanımı ve Kapsamı	61
1. Milletlerarası Hukukta Dolaşan Hayalet: Evrimsel Yorumlama.	61
2. Evrimsel Yorumlamanın Benzersiz İkiizleri	63
a. Evrimsel “Uygulama”	63
b. Zamanlararası Hukuk Öğretisi	65
c. VAHS Md. 31/3.c	67
d. Sonraki Uygulama.....	68
3. Evrimsel Yorumlamanın Kapsamının Çizilmesi.....	71
B. Evrimsel Yorumlamanın Çıkış Noktası.....	74
1. Andlaşmada Kullanılan Evrimleşmeye Müsait Kapsayıcı Terim	75
2. Andlaşmanın Konu ve Amacının Evrimsel Nitelikte Olması	77
C. Evrimsel Yorumlamadaki Mantıksal Süreç	80
1. Gizli Yorum: “Evrimsel Kapsayıcı Terim”in İzinde	81
a. Terimlerin Sınıflandırılması	81
b. Kapsayıcı Terimin Belirlenmesi.....	82
2. Evrimleşme Olgusunun Tespiti	89
a. Değişim.....	89
i. İç Kaynaklı Değişim	90
ii. Dış Kaynaklı Değişim	91
b. Dilbilimsel Evrim.....	92
i. Gönderimsel Evrim.....	94
ii. Göndergesel Evrim.....	95
3. Tarafların “Varsayılan” Ortak Niyetleri.....	96
a. Tarafların Ortak Niyeti.....	96
b. Gerçek / Varsayılan Ortak Niyet.....	99

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ULUSLARARASI ADALET DİVANI'NIN
EVİRİMSEL YORUM TERCİHİ VE
MİLLETLERARASI HUKUKTA EVİRİMSEL
YORUMUN YERİ

A. Neden “Evrimsel” Bir Yorum? Uluslararası Adalet Divanı'nın Evrimsel Yorum Tercihini Üzerine.....	106
1. Yorum Alanı.....	106
2. Yorumlama GÜdÜleri.....	110
B. KÜrsü Perspektifinden: Yargıçların Evrimsel Yorum Tercihleri.....	111
C. Evrimsel Yorumlamanın Milletlerarası Hukuktaki Yeri	113
1. Milletlerarası İnsan Hakları Hukuku.....	113
a. Amerikalılar Arası İnsan Hakları Mahkemesi	114
b. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	117
2. Milletlerarası Çevre Hukuku.....	120
3. Milletlerarası Ticaret Hukuku	123
4. Milletlerarası Yatırım Hukuku (Yatırımcı-Devlet Uyuşmazlık Çözümü)	126
5. Deniz Hukuku.....	129
6. Avrupa Birliği Hukuku.....	132
D. Quo vadis, evolutio?.....	133
SONUÇ	137
KAYNAKÇA	141